

Psihologija

Definicija psihologije:

Psihologija je veda, ki proučuje duševne navade, obnašanje in osebnost. Duševni pojavi vključujejo procese, lastnosti in stanja naše duševnosti. Procesi označujejo dogajanje v naši duševnosti, ki se s časom spreminja (žalovanje, reševanje problema, učenje spretnosti,...). Stanje je trenutna slika naše duševnosti (veselje, pričakovanje, trenutno znanje, psihična bolezen). Duševne lastnosti so relativno trajne značilnosti posameznika (poštenost, delavnost, psihične bolezni). Obnašanje je to kar pri posamezniku vidimo navzven. Osebnost združuje osebne pojave in obnašanje človeka kot celoto.

Zgodovina psihologije:

Psihologija se je razvila iz drugih znanosti, kot so na primer filozofija, fizika, biologija in načina mišljenja, ki je človeku lasten že od najzgodnejših kultur. Glavni mejniki so animizem, stara Grčija, renesansa in 19. st.

Animizem:

V prvotnih kulturah so verjeli, da duša naseljuje človeka in vso naravo, to prepričanje je temeljilo povezanosti človeka z naravo dostop do duševne sfere pa so imele samo nekatere avtoritete. Pomembno vprašanje za psihologijo je odnos med telesom in duševnostjo.

Stara Grčija:

V stari Grčiji spoznanja niso več temeljila na avtoritetah ampak na opazovanju in kritičnem razmišljanju. Aristotel je osnoval nauk o strukturi duševnosti, razdelil jo je na tri plasti:

- rastlinska (prehrana, razum)
- živalska (motorika, zaznavanje)
- razumska (sedež razuma, spoznavanje)

Hipokrat:

Hipokrat je na osnovi opazovanja razdelil ljudi v štiri skupine glede na način reagiranja (temperament):-flegmatik

- sagvinik
- kolerik
- melanholik

Aristotlov nauk se ni ohranil, sprožil pa je vprašanje kakšna je struktura naše duševnosti.

Hipokratov nauk se je ohranil, sprožil pa je tudi vprašanje kako se ljudje glede na duševnost razlikujejo.

Renesančna dilema:

V renesansi srečamo dve filozofski smeri: NATIVIZEM in EMPIRIZEM. Nativisti so trdili, da je večina človekove duševnosti prirojene. Empiristi so trdili, da je človekova duševnost pridobljena in da se rodimo kot nepopisan list papirja (tabula rasa). Pomembno vprašanje je kateri vidiki človekove duševnosti so prirojeni in kateri pridobljeni.

Frenologija:

V 19. st. so frenologi skušali odkriti povezavo med obliko in strukturo možganov ter osebnostnimi lastnostmi posameznika. Kljub temu, da je bil njihov pristop neznanstven, so odprli pomembno vprašanje o povezanosti med možgani in duševnostjo.

Začetki znanstvene psihologije segajo v konec 19. st. Leta 1879 je W. Wundt v Leipzigu odprl prvi psihološki laboratorij. V njem je proučeval doživljanje ljudi na različnih področjih duševnosti. V približno istem času je W. James napisal prvo znanstveno razpravo s področja psihologije in zato Američani njega štejejo za začetnika znanstvene psihologije